

Uddannelsesprogram

Introduktionsstilling i Psykiatri

Psykiatrien Øst, Roskilde (12 mdr.)

Målbeskrivelse 2016

Godkendt 2024 af videreuddannelsesråd øst

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for psykiatri, opnås i det daglige arbejde på afdelingen. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige arbejde.

Samtidig udgør uddannelsesprogrammet en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og den afdeling, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen ([Målbeskrivelse for psykiatri 2016](#)) .

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

ØST: Psykiatrien Øst

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	2
Forkortelser	2
Indholdsfortegnelse.....	3
0. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse	4
0.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler	5
0.2 Generelt om godkendelse af kompetencer	5
0.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet.....	5
Uddannelsesforløbets opbygning.....	6
1. Ansættelse i Psykiatrien Øst, Roskilde	7
1.1 Præsentation af afdelingen	7
1.1.1 Introduktion til afdelingen	9
1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	9
1.1.3 Uddannelsesvejledning	9
1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse.....	9
1.2 Uddannelsesplanlægning	10
1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	10
Stuegangsfunktionen.....	10
Tværfaglige konferencer	10
Vagtordning	10
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	11
1.3.1 De 7 lægeroller.....	11
1.3.2. Afdelingsspecifik uddybning af de 7 lægeroller	12
1.3.3. Kompetencekrav I-stilling	14
1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	19
1.4.1 Undervisning	20
1.4.2 Kursusdeltagelse.....	20
1.6 Forskning og udvikling.....	20
I-kursus	21
Pædagogik II	21
Psykoterapi.....	21
1.7 Anbefalet litteratur	22
2. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	22
2.1 Inspektorrapporter	23
2.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg	23

0. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse

Navn og forkortelse	Ansvar	Opgaver
Cheflæge	Har det overordnede ansvar for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	
Center- /afdelingsledelse	Er ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen	Afdelingsledelserne sikrer i samarbejde med UAO rammerne for den lægelige videreuddannelse på afdelingen.
UAO – uddannelsesansvarlig overlæge	Er leder af den lægelige videreuddannelse i afdelingen	UAO sikrer i samarbejde med afdelingsledelsen og afdelingens UKYL rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder. UAO skitserer en overordnet plan for hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, som er planlagt opnået i uddannelsesforløbet på den pågældende afdeling og hvordan uddannelseslægen skal rotere mellem afdelingens afsnit eller teams. Denne plan er en del af uddannelsesprogrammet. I dagligdagen er det ofte skemalægger, der lægger arbejdsplanen. UAO skal sikre, at der tilbydes den fornødne oplæring og supervision samt kompetencevurdering i afdelingen. UAO udpeger de speciallæger og uddannelseslæger, som skal fungere som hovedvejledere. Som overordnet ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen skal UAO holdes orienteret om alle uddannelsesforløb, ligesom UAO skal godkende alle individuelle uddannelsesplaner. UAO beslutter, hvem der kan kompetencevurdere hvilke kompetencer (uddelegerer). UAO har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne.
Hovedvejleder	Har ansvar for at den enkelte uddannelseslæge får den tilstrækkelige og nødvendige vejledning i uddannelsesforløbet	Hovedvejleder er ansvarlig for den enkelte uddannelseslæges forløb – herunder afholde vejledersamtaler og sikre, at der udarbejdes individuelle uddannelsesplaner i samarbejde med uddannelseslægen. Hovedvejleder skal sikre at uddannelseslægen får karrierevejledning. Den individuelle uddannelsesplan beskriver hvad den enkelte uddannelseslæge skal fokusere på i den periode planen er lavet for.
Klinisk vejleder	Alle læger i afdelingen	Alle læger kan fungere som kliniske vejledere i den daglige oplæring og supervision. Kliniske

		vejledere, der er et uddannelsesstrin højere end uddannelseslægen kan efter delegation fra UAO vurdere og gennemføre kompetencevurdering.
UKYL – uddannelseskoordinerende yngre læge		UKYL'en samarbejder tæt med den uddannelsesansvarlige overlæge om at sikre og udvikle uddannelsen på afdelingen.
PKL – postgraduat klinisk lektor	Fagligt ansvar for at uddannelsen lever op til målbeskrivelsens krav indenfor videreuddannelsesregionen	Der er ansat postgraduate kliniske lektorer (PKL) i alle specialer, for Klinisk Basisuddannelse og uddannelsen i akutafdelinger, samt enkelte tværgående PKL'er. PKL'ernes opgaver er at sikre kvaliteten af uddannelsen i pågældende speciale/ område, samt at sikre den pædagogiske udvikling i videreuddannelsen. PKL har således formidlende og rådgivende funktion. Det er samtidig PKL'erne, der sammen med de uddannelsesansvarlige overlæger i videreuddannelsesregionen sammen sætter uddannelsesforløb og PKL er ansvarlig for at der findes opdaterede uddannelsesprogrammer. PKL rådgiver i sager, hvor der søges merit. Endelig vil PKL i et vist omfang blive inddraget i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb, ligesom PKL inddrages når kvaliteten af videreuddannelsen i en afdeling ikke lever op til kravene (f eks efter et inspektorbeføg – se afsnittet "Evaluerings af den lægelige videreuddannelse").

0.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler

Alle uddannelsessøgende læger tildeles en hovedvejleder. Uddannelseslægen og hovedvejleder er ansvarlige for at gennemføre introduktionssamtale, en eller flere justeringssamtaler samt en afsluttende samtale. Samtalerne indeholder, udover planlægning af kompetenceudvikling, også karrierevejledning. I forbindelse med disse vejledersamtaler udarbejder uddannelseslægen en skriftlig individuel uddannelsesplan, som skal godkendes af UAO.

Det er uddannelseslægens ansvar sammen med hovedvejleder at planlægge, gennemføre og dokumentere disse samtaler.

0.2 Generelt om godkendelse af kompetencer

Godkendelse af kompetencer og kurser samt tidsmæssig attestations, foregår elektronisk på www.uddannelseslaege.dk. Uddannelseslæge.dk findes også som app, hvorfra uddannelseslægen kan klarmelde kompetencer og skrive noter mm.

0.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet

Såfremt en uddannelseslæge ikke finder, at uddannelsen lever op til det uddannelsesprogram, som er udarbejdet for det pågældende uddannelsesforløb, er det i første omgang hovedvejlederen, som skal kontaktes. Løses problemet ikke ad denne vej kontaktes UAO og afdelingsledelsen. Kan man ikke få sin sag behandlet indenfor afdelingens rammer kan uddannelseslægen – efter at have orienteret afdelingsledelsen - henvende sig til specialets postgraduate kliniske lektor (PKL) og/eller Videreuddannelsessekretariatet.

Uddannelsesforløbets opbygning

I Region Øst har vi i alt 96 introduktionsuddannelsesforløb i psykiatri, hvoraf 65 er placeret i Region Hovedstaden, 31 er placeret i Region Sjælland og 12 er deleansættelser med 6 mdr.s ansættelse i Region Hovedstaden og 6 mdr.s ansættelse i Region Sjælland. Du kan se den præcise fordeling her: [Tildelte Introduktionsstillingsnumre i psykiatri- region øst \(laegeuddannelsen.dk\)](#). Det er det enkelte psykiatriske center, der står for ansættelsen af introduktionslæger, hvorefter Sekretariatet for Lægelig Videreuddannelse orienteres.

Introduktionsuddannelsen består af 12 mdr.s ansættelse.

Nedenfor er det aktuelle uddannelsesforløb skitseret:

Ansættelse: Reservelæge
Ansættelsessted: Psykiatrien Øst, Roskilde
Varighed: 12 måneder

1. Ansættelse i Psykiatrien Øst, Roskilde

Reservelæge. Psykiatrien Øst, Roskilde. Varighed 12 måneder.

1.1. Præsentation af afdelingen

Psykiatrien Øst har en døgnåben Psykiatrisk Akut Modtagelse (PAM) med 8 skadestuesenge og 4 højt skærmede pladser. Der er 81 sengepladser fordelt på 5 integrerede sengeafsnit. Psykiatrien Øst har i øvrigt to Distriktpsychiatrier, i henholdsvis Roskilde og Greve-Køge samt to Psykiatriske klinikker i henholdsvis Roskilde og Køge. Desuden er der i Roskilde tilknyttet en selvstændig forskningsenhed.

Se i øvrigt nedenfor vedr. områdets Regionsfunktioner.

Psykiatrien Øst			
Sengeafsnit 81 pladser	Ambulant	Øvrige	Regionsfunktioner
PAM Skærm	Psykiatrisk Klinik Køge (PKK)	Afdelingsledelsens stab	1. Skizofreni (DPR)
Ø1	Distriktpsychiatri Greve-Køge (DPK)	Kompetencecenter for debuterende psykose	2. Angst og personlighedsforstyrrelse (PK RØskilde)
Ø2	Psykiatrisk Klinik Roskilde (PKR)	Sexologisk klinik	3. Gennemgribende udviklingsforstyrrelser (DP K)
Ø3	Distriktpsychiatri Roskilde (DPR)		4. Sexologi (PK R)
			5. Gravide DPK

Uddybende beskrivelse af regionsfunktionerne i Psykiatrien Øst

1. Komliceret skizofreni og andre psykoser. Der modtages patienter med behandlingsresistent skizofreni, skizofreni i kombination med misbrug samt gravide med skizofreni. Behandlingstiltag vurderes tværfagligt og kan være i gruppe eller individuelt og kan gennemføres med eller uden medicinsk behandling. OPUS behandling tilbydes ved nyopstået psykotisk lidelse hos yngre (18-35 år). Behandlingen varetages i distriktpsychiatrien. Al behandling i distriktpsychiatrien foregår ambulant.

2. Angst- og personlighedsforstyrrelse. Her behandles de sværeste tilfælde, hvor der er tale om mere komplekse tilstande med anden samtidig psykiatrisk sygdom og stor psykosocial belastning. Behandlingen er psykoterapeutisk (kognitiv eller mentaliseringsbaseret, eller en kombination) og psykoedukativ. Den terapeutiske behandling er ofte kombineret med medicinsk behandling, antidepressiv og angstdæmpende. Behandlingen foregår individuelt og i grupper.

3. Udviklingsforstyrrelser hos voksne. Distriktpsychiatrien i Køge forestår udredningen af komplicerede udviklingsforstyrrelser, herunder ADHD. Derudover foretages udredning hos voksne patienter med autisme spektrumlidelser. ADHD er en udviklingsforstyrrelse (medfødt lidelse), kendetegnet ved kernesymptomerne opmærksomheds vanskeligheder og eventuelt hyperaktivitet og impulsivitet. Udredningen foregår tværfagligt og med inddragelse af de pårørende. Udredning og behandling foregår ambulant og består oftest af en kombination af medicinsk behandling, samtaler og psykoedukation.

4. Sexologi. Der behandles komplicerede sexologiske tilstande, som har baggrund i såvel somatiske som psykiske årsager. Behandlingen kan foregå i samarbejde med andre kliniske enheder, primært indenfor urologi, gynækologi og psykiatri. Klinikken arbejder tværfagligt, herunder med fysioterapeuter med sexologisk uddannelse.

5. Gravide med psykiatrisk lidelse. Rådgivningsfunktion er placeret i Distriktpsychiatrien i Køge. Distriktpsychiatrien tilbyder rådgivning til såvel patienter, der lider af tilbagevendende, sværere psykiatrisk lidelse og til gravide, hvor der under graviditeten tilkommer en psykiatrisk lidelse. Derudover rådgiver distriktpsychiatrien de praktiserende læger, som varetager den gravides øvrige forløb og behandling. Rådgivningen handler om lidelser som ADHD, spiseforstyrrelse, depression, bipolær affektiv sindslidelse, skizofreni og andre psykoser, som kræver behandling med antipsykotisk medicin.

Centralt personale i Psykiatrien Øst:

<http://intra.regionsjaelland.dk/Psykiatrien/organisation/afdelingsledelser/psykiatrienoest/Sider/default.aspx>

1.1.1.1 Introduktion til afdelingen, Psykiatrien Øst

Der følger særskilt Introduktionsprogram, bestående af både Central og Lokal introduktion til afdelingen.

1.1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

I afsnittet "Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse" er de forskellige aktører i den lægelige videreuddannelse beskrevet.

1.1.1.3 Uddannelsesvejledning

I Psykiatrien Øst har alle vejledere gennemgået vejlederkurset før de tilknyttes en uddannelseslæge. Der er fokus på uddannelsesplaner og der laves regelmæssigt opfølgning herpå. Alle læger opfordres til at uddanne sig som vejleder og skal deltage i et obligatorisk vejlederkursus i regionen. Alle bliver løbende orienteret om muligheder for kompetenceudvikling som vejleder.

Din hovedvejleder er, sammen med dig, ansvarlig for at udarbejde en uddannelsesplan indenfor 2-4 uger efter din ansættelsesstart. I skal vedlægge dokumentation for denne og sende til UAO pr. mail. UAO vil foretage den endelige godkendelse af uddannelsesplanen og videregive evt. ønsker om særlig placering i forhold til opnåelse af kompetencer til den ledende overlæge.

1.1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

Uddannelseslæger i l-stilling deltager i vagt. Der henvises i øvrigt til gældende vagtinstruks.

1.2. Uddannelsesplanlægning

1.2.1 Psykiatrien Øst

Der tilstræbes en uddannelsesmæssig forsvarlig fordeling af vagt og stuegangsarbejde. Der tilstræbes desuden deltagelse i undervisningsfora samt mulighed for supervision.

1.2.1.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Stuegangsfunktionen, der er afsat tid til gennemgang af patienterne før stuegangen. Ved morgenmødet fordeles patienterne mellem de stuegangsgående læger efter kompetence og efter hvilke patientkategorier den enkelte uddannelseslæge har særligt fokus på jf. den individuelle uddannelsesplan. Det tilstræbes at stuegange sker under supervision – og når uddannelseslægen er klar sker kompetencevurderingen ligeledes i forbindelse med stuegangen. Kompetencevurderingen foretages af speciallæger eller læger på højere uddannelsesniveau i samarbejde med sygeplejerske som deltager i stuegangen. Der er mulighed for at optage video af patientforløb mhp. supervision.

Tværfaglige konferencer, I starten af ansættelsen vil uddannelseslægen deltage i konferencen uden selvstændig funktion. Efter at have deltaget i flere konferencer kan uddannelseslægen få ansvar for at fremlægge enkelte patienter og styre konferencen under supervision fra mere erfarne kollega. Efterhånden vil uddannelseslægen

overtage hele konferencen under supervision og efter kompetencevurdering kunne gennemføre disse konferencer selvstændigt. Dette forventes opnået efter 6-12 måneder.

Vagtordning

Der henvises til vejledning omkring aktuelle vagtforhold:

<https://d4.regsj.intern/D4Doc/book/docshow.asp?DokID=639309>

- Børne & unge psykiatrisk forvagt: Tilstedeværelse hele døgnet og betjener de børne- og ungdomspsykiatriske senge, samt varetager opgaver i PAM sammen med den voksenpsykiatriske forvagt.
- Børne og ungdomspsykiatrisk bagvagt: Har rådighedsvagt fra bolig. Børne og ungdomspsykiatriske spørgsmål fra forvagter stiles hertil.

1.3 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

1.3.1 Konference- og undervisningsstruktur

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer/møder uddannelseslægen forventes at deltage i, hvilken rolle uddannelseslægen har – og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen/mødet.

	Indhold	Hyppighed	Deltagere	Læring
Fælles morgen- og middagskonference	Fordeling af arbejdsopgaver	Alle hverdage 8.30-8.45 samt kl 12.30-13.	Alle læger, SPU'er	Overlevering af patientansvar og vagtansvar Præsentation af patienter Selvrefleksion
Vagtkonference	Vagtrapportering	Alle dage kl. 15.00-15.15 I weekend og på helligdage foregår vagtoverlevering både kl. 9.00-9.30 og kl. 15.00-15.15	Vagtholdet	Overlevering af patientansvar. Præsentation af patienter Selvrefleksion Medicinsk ekspert Ledelse og fordeling af arbejdsopgaver og udfordringer
Teamkonference - På afsnittene	Kliniske problemstillinger gennemgås dagligt Planlægning af stuegang	Dagligt	Alle læger på afsnittet	Patientforløb Organisation Patientpræsentation Kliniske problemstillinger Loven om tvang i psykiatrien Medicinsk ekspert Samarbejder
Behandlingskonference	Afdelings konference ugentligt med tværfaglig gennemgang af patienterne.	Ugentligt på forskellige dage på de enkelte afsnit	Alle læger tilknyttet sengeafsnit Sygeplejekoordinatorer	Patientforløb Tværfaglig udveksling Specielle problemstillinger
Torsdags-undervisning	Undervisning af uddannelseslæger af speciallæger og erfarne yngre læger	Alle torsdage 8.00-9.00	Alle uddannelseslæger og psykologer i SPU-uddannelse	Medicinsk ekspert Kritisk refleksion
Tirsdags-undervisning	Undervisning for alle læger og SPU'er	Alle tirsdage kl. 14.00-15.24	Alle læger og SPU'er	Medicinsk ekspert

Overlægemøde	Trivsel, undervisning, planlægning og udvikling af arbejds- og uddannelsesvilkår	Ca. 10 gange årligt på tirsdage	Alle overlæger	Ledelse i organisationen
Yngre lægemøder	Udviklingsopgaver Forbedringer indenfor uddannelse og arbejdsmiljø Aktuelle problemstillinger	Ca. 10 gange årligt på tirsdage	Alle yngre læger	Administrative kompetencer Samarbejdskompetencer Ledelseskompetencer
Lægemøder	Møder vedr. orientering om organisationen, videreuddannelses spørgsmål, afgørelser i PKN, klinik tid til cases, praktiske problemstillinger. 4 x årligt deltager Regional Farmakolog med gennemgang af medicinske patientcases	1 gang månedligt på tirsdage kl. 13-15	Alle læger	Medicinsk ekspert Præsentationsteknik Egne reaktioner Faglig begrænsning Organisator/administratør
Vejledermøder	Udvikling af vejleder specifikke kompetencer ved UAO og UKYL	vejledermøde med de uddannelsessøgende månedligt. Vejledermøde for alle vejledere er i sin vorden	Alle speciallæger og uddannelsessøgende læger	Udvikling Samarbejder

1.3.1.1 Undervisning

- **Tirsdagsundervisning** (*Varetages af I/H/SPU*) – denne vil fremover altid være fra 14.00-15.24 – der vil være 4 overordnede temaer, som går på fast skift så man altid ved hvad det drejer sig om: Supervision, Klinik (cases/patient og psykometriske værktøjer) og litteraturgennemgang.
- **Onsdagstvang** (*Varetages af YL*) – Her kan nævnes cases, formalia, afgørelse, kommunikation eller andet, omdrejningspunkter er tvang og forebyggelse af tvang.
- **Torsdagsundervisning** (*Varetages af eksterne og alle udd.læger/SPU, også udd.læger i sidefag*) – Altid 8.00-9.00, husk at få lavet en brørdordning og vær lidt sociale.
- **Temadag** – Sidste temadag fik gode anmeldelser og vi vil derfor gå med at arrangere 2 temadage om året, forår og efterår.

Princippet er at tirsdage er psykiatritunge hvor kommende psykiatere/SPU'ere deler viden ud, torsdage er mere perspektiverende og her hvor fx AP/Neurologer kan gøre alle klogere og opdatere os – det er også her man kan(skall) fremlægge sin Ph.D eller forskningstræning, eller hvor der kan bookes spændende eksterne oplægsholdere.

Grundliggende gælder:

- Deltagelse i undervisning er obligatorisk for alle under udd.

- Undervisning varetages af 2 kolleger under udd. for at sikre sparring og for at undgå aflysninger

Undervisning aflyses IKKE, medmindre der er særlige forhold der taler herfor. Det forventes at alle læger deltager i vejledermøder og bed-side supervision.

Som uddannelseslæge deltager du i undervisning af studenter på afdelingen, ligesom vi forventer at uddannelseslægen tager del i oplæring af yngre kolleger og andre sundhedsprofessionelle i afdelingen. Alle læger, der har været på kursus eller deltaget i konferencer skal fremlægge hovedpointer fra kurset/konferencen ved lægemødet efter deltagelsen.

Det forventes at alle læger deltager i vejledermøder og bed-side supervision.

1.4 Kurser

Under ansættelsen forventes uddannelseslægen at deltage i obligatoriske generelle kurser (pædII).

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked om kursernes placering tidligst muligt. Uddannelseslægen skal selv tilmelde sig kurserne.

I-kursus

I-kurset er et teoretisk kursus, der kan gennemføres under I-uddannelsen. I-kursus er IKKE obligatorisk, men en række kompetencer fra målbeskrivelsen kan opnås ved at have gennemført I-kursus. DPS anbefaler, at uddannelsessøgende i I-stilling gennemfører kurset. Er du i tvivl, kan du drøfte dette med din vejleder.

Kurserne afholdes tre steder, i Uddannelsesregion Vest, Syd og Øst og ansøgningsskema samt kontaktoplysninger på kursusledelserne findes på DPS.net.dk under [I-Stilling - Dansk Psykiatrisk Selskab \(dpsnet.dk\)](#)

Kurserne starter forskudt af hinanden. Man søger det kursus som starter tidligst i forhold til din stilling. Skulle kurset være fyldt så sendes ansøgningen naturligvis videre til næste kursus.

I-kurset i Øst foregår på Psykiatrisk Center Ballerup. Deltagere vil modtage information inden kurset starter.

Vejledning i klinikken/Pædagogik II

Dette kursus omhandler vejledning og er obligatorisk under I-stilling. Tilmelding og yderligere info på [Vejledning i klinikken/Pæd. II - Region Sjælland - Vi er til for dig \(regionsjaelland.dk\)](#)

Psykoterapi

Grunduddannelsen i psykoterapi er en obligatorisk del af speciallægeuddannelsen i psykiatri (jvf. Sundhedsstyrelsen bekendtgørelse nr. 1257 af 25. oktober 2007).

Det anbefales, at grunduddannelsen påbegyndes under introduktionsuddannelsen.

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked (cheflæge) om kursets placering tidligst muligt. Uddannelseslægen skal selv tilmelde sig kurset.

Der er mulighed for et møde med psykoterapiansvarlig overlæge ca. 3 måneder efter påbegyndt stilling såfremt I-lægen kunne være interesseret i at påbegynde sin uddannelse i psykoterapi med superviseret terapiforløb.

Der kan være lang venteliste til nogle kurser, hvorfor tilmelding bør ske hurtigst muligt

Øvrige kurser

Kongresser – hvis relevant for uddannelsesforløbet.

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i øvrige kurser. Deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser behandles imødekomme af cheflægen.

Det er fast procedure i forbindelse med deltagelse i kurser at uddannelseslægen sammen med hovedvejleder udarbejder mål for deltagelse i kurset og at uddannelseslægen efter kursusdeltagelse orienterer alle læger i afdelingen om kursusudbyttet (se under undervisning).

1.5 Forskning og udvikling

1.5.1 Psykiatriske forskningsenheder, Region Sjælland

I Region Sjælland er der både en Central Forskningsenhed som ligger i Slagelse og ledes af Professor og Forskningschef Sidse Arnfred samt en lokal enhed; Forskningshuset Øst, med Professor Erik Simonsen i spidsen

Forskningsområder:

- I Psykiatrien Øst er forskningsområdet unge med psykose, psykopatologi og skizofreni-spektrum tilstande.
- Endvidere personlighedsforstyrrelser og området omkring selvskaade.
- Forskningsenheden arbejder med projekter med det formål at bedre diagnosticering og behandling af sindslidelser. Resultaterne skal kunne omsættes og anvendes direkte til at forbedre kvaliteten i patientbehandlingen til gavn for den enkelte og samfundet. Der er særlig fokus på personlighedsforstyrrelser, psykoterapi og retspsykiatri.

Læger i I- og H-stilling kan inviteres til samtale hos den forskningsansvarlige overlæge med henblik på afklaring af interesseområde og mulighed for deltagelse i forskningsprojektet.

Det er et ønske at der i Psykiatrien Øst drives praksisnær forskning.

Igangværende forskningsprojekter i forskningsenheden kan i øvrigt ses på

http://www.regionsjaelland.dk/sundhed/geo/psykiatrien/om_psykiatrien/psykiatrisk-forskningsenhed/Sider/default.aspx

Uddannelsessøgende læger deltager i undervisning samt har løbende mulighed for supervision f.eks. gennem bedside supervision.

Der tilstræbes en uddannelsesmæssig forsvarlig fordeling af vagt- og stuegangsarbejde.

1.6 Anbefalet litteratur

En del af uddannelseslægers kompetence opnås ved selvstudier. I introduktionsmaterialet er vedlagt de vigtigste links til vejledninger.

1.7. Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

1.7.1. De 7 lægeroller

Kompetencer

Kompetencer omfatter 1) viden og færdigheder, 2) evne til at omsætte viden og færdigheder samt drage nytte af personlige evner i praksis, og 3) personlige evner og holdninger.

De 7 lægeroller blev beskrevet i 2003 og justeret i 2013, så de passer til speciallægens fremtidige arbejde og tager afsæt i konkrete arbejdsituationer fra lægens dagligdag.

Rollerne er placeret med den medicinske ekspert, lægefagligheden i centrum og indgår i varierende grad afhængig af arbejdsopgavens karakter. Oftest er flere af rollerne i spil samtidig og der er tale om en dynamisk model, hvor der i nogle perioder vil være mere fokus på nogle roller frem for andre (se fuld beskrivelse i rapporten om de 7 lægeroller):

Medicinsk ekspert / lægefaglig. Lægens rolle som medicinsk ekspert/lægefaglig er at varetage diagnostiske/terapeutiske opgaver, som omfatter styring af situationer, hvor der skal foretages lægefaglige prioriteringer og beslutninger.

Kommunikator. Lægens rolle som kommunikator er at formidle faglige problemstillinger og løsningsmodeller i en respektfuld dialog med relevante parter som patienter/pårørende, fagfæller og andre samarbejdspartnere.

Samarbejder. Lægens rolle som samarbejder er at tage initiativ til, deltage i og gennemføre fagligt og tværfagligt samarbejde/teamsamarbejde i varetagelse af kerneopgaven på individ-, organisations- og samfundsniveau.

Leder / administrator / organisator. Lægens rolle som leder/administrator/organisator omfatter personligt lederskab og ledelse af andre, organisering af arbejdet og prioritering af tilgængelige ressourcer.

Sundhedsfremmer. Lægens rolle som sundhedsfremmer er at motivere og yde indflydelse på det enkelte individs og systemets sundhedsadfærd gennem vejledning og rådgivning, og initiere og gennemføre relevante profylaktiske tiltag.

Akademiker / forsker og underviser. Lægens rolle som akademiker / forsker og underviser er at omsætte forskning til evidensbaseret klinik. Lægen skal forholde sig undrende og stille spørgsmål til egen og andres praksis samt anvende en videnskabelig tilgang i besvarelse af disse. Lægen skal bidrage aktivt til udvikling af faget gennem deltagelse i forsknings- og udviklingsprojekter.

Professionel. Lægens rolle som professionel indebærer, at lægen skal forvalte sin faglighed i overensstemmelse med lovgivningen, lægeløftet og sin egen personlige integritet. Det sker i erkendelse af de etiske dilemmaer og den kompleksitet i opgavevaretagelsen, lægen møder i dagligdagen. Den professionelle rolle har dermed en mere omsluttende og støttende funktion i forhold til de andre roller.

1.7.2. Afdelingsspecifik uddybning af de 7 lægeroller

Medicinsk ekspert/lægefaglig/kommunikator

Som uddannelseslæge i Psykiatrien Øst, Roskilde har du gode muligheder for at udvikle dine kompetencer indenfor medicinsk ekspert.

Diagnostiske færdigheder i behandling af personer med psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser opnås dels i de akutte modtageafsnit, og dels i det skærmede og i de almene sengeafsnit. Her er der også mulighed for at opnå færdigheder med retspsykiatriske patienter og dobbelt diagnose patienter. Yderligere kompetencer opnås i Regionsfunktioner og Specialfunktioner, som anført i figur under 1.1.

Psykoedukation, I psykiatrien Øst gennemføres manualiseret psykoedukation for patienter og pårørende, hvilket uddannelseslægerne kan deltage i. Dette anvendes indenfor såvel skizofreni, depression, bipolar affektiv sindslidelse og emotionel ustabil personlighedsstruktur af borderline type.

Psykoterapi, der er tilknyttet en Psykoterapi ansvarlig overlæge, som kan vejlede vedr. gennemførelse af kursus og supervision ved godkendt supervisor i såvel psykodynamisk og kognitiv terapi.

Undervisning udføres som beskrevet under 1.3.1 og 1.3.1.1.

Tilsyn foretages elektivt af de lokale distriktpsychiatrier på Universitetshospitalerne i Roskilde og Køge. Akutte tilsyn foretages ved afdelingens erfarne hoveduddannelseslæger og overlæger, som alle er indenfor det psykiatriske speciale. Der er supervision af tilsynsfunktionen ved de daglige konferencer

ECT, Psykiatrien Øst har en ECT-klinik i Roskilde. Der foretages behandling 3 gange ugentligt og disse udføres af erfarne H-læger og specialuddannet personale fra afdelingerne. Oplæringen foregår i starten af ansættelsen med undervisning og først efter 10 superviserede behandlinger, kan lægen selvstændig udføre ECT-behandling. Under I-stilling planlægges lægen til at deltage i ECT, således at denne kompetence kan opnås.

Struktureret Klinisk Observation og og klinisk vejledning foretages ved alle ansatte læger, som uddannelsesmæssigt er minimum et erfaringstrin højere end supervisanden. Daglig supervision foregår ved bagvagt efter endt vagt samt ved morgen- og middagskonference. I weekend og på helligdage er der, udover erfaren yngre læge i bagvagt, også en erfaren overlæge tilstede i dagtid for supervision.

Bedside undervisning gennemføres på alle afsnit og det er muligt at få supervision på videooptagelser.

Refleksioner vedr. etiske spørgsmål kan tages op i alle lægerelaterede fora. Der etableres sessioner for alle læger, hvor cases med etiske dilemmaer og overvejelser diskuteres.

Der gennemføres løbende feedback på patientdokumentation, herunder journal, epikrise, tilsyn, testbeskrivelser, mm. Denne tilbagemelding foregår ved de enkelte afsnits overlæger, erfarne hoveduddannelseslæger samt ved vejledersamtaler.

De obligatoriske vejledermøder med hovedvejleder gennemføres månedligt og tiden prioriteres

dertil. Instruksen for vejledning af læger er vedhæftet i link:

<http://d4.regsj.intern/Default.asp#DokID=512628>

Ledelsesmæssige/administrator/organisator/kommunikator

De ledelsesmæssige/administrative kompetencer opnås i forbindelse med almindelig vagt og stuegangsarbejde. Her lægges vægt på disponering af arbejdsopgaver, visitering af patienter, opfølgning på planer og prioritering af egen tid og ressourcer.

Som I og H læge kan man efter gennemførelse af vejlederkurset efterfølgende være vejleder for en AP eller KBU læge under tæt supervision af UAO.

Der er flere administrative/ledelsesmæssige opgaver for yngre læger i Psykiatrien Øst, herunder uddannelseskoordinerende yngre læger med ansvar for planlægning af undervisning og klinikker, TR, TR-suppleant, vagtplanlægger og arbejdsmiljørepræsentant. Foruden disse officielle, tillægsudløsende funktioner, deltager yngre læger i introduktionen til det lægelige arbejde i Psykiatrien Øst og i arbejdsgrupper nedsat af ledelsen. Endvidere deltager de yngre læger i ledelse af konferencer og i fx klageforløb i patientklagenævnet. Kommunikationstræning foregår fortløbende med refleksion sammen med vejleder, i supervision og sammen med øvrigt personale. Der er god mulighed for at få supervision på kommunikative kompetencer ud fra videooptagelser og i bedside-situationer.

Samarbejder

Rollen tilegnes gennem det daglige tværfaglige arbejde, tilsynsfunktion og akutmodtagelse, netværksmøder og tværsektorielt samarbejde, herunder fx patienter med støttebehov eller med misbrug. Der er mulighed for deltagelse i lokale samarbejdsudvalg og i PSP samarbejde og rollen kan eventuelt evalueres ved 360-graders evaluering midt og sidst i ansættelsen.

Sundhedsfremmer

Rollen som sundhedsfremmer, sker i det daglige vagt- og stuegangsarbejde. Der vil være mulighed for deltagelse i psykoedukation og udarbejdelse af materiale til dette på de forskellige afsnit. Der er mulighed for at undervise i psykoedukation for pårørendegruppe og børnegruppe (for børn som pårørende).

Rollen tilegnes også i det daglige arbejde med livsstil/KRAMS-faktorer, misbrug og forebyggelse af medicinsvigt og tilbagefald.

Akademiker

Grundlæggende vil kompetencen kunne opnås i forbindelse med fremlæggelse ved konference, undervisning og ved deltagelse i lægefaglige møder. De erfarne H-læger underviser såvel de mange medicinstuderende, når de er i klinisk ophold i psykiatrien og de fungerer som planlægger og underviser på temadage vedr. psykiatri for KBU-lægerne i hele Region Sjælland 2 gange årligt. Der er god mulighed for bedside undervisning og supervision.

Der er god mulighed for forskning, se afsnit 1.5.

Der er mulighed for drøftelse af etiske dilemmaer i alle lægerelaterede fora.

Professionel

Ved vagtsupervision, som finder sted dagligt, kan du få feedback på din professionelle rolle i forhold til egne reaktioner i patient-, pårørende- og samarbejdsrelationer. Rollen kan desuden uddybes i samtaler med kollegaer og vejleder.

1.7.3. Kompetencekrav I-stilling.

Målbeskrivelsen i psykiatri

Målbeskrivelsen er det overordnede dokument, der bl.a. indeholder kompetencekrav, eksempler på relevante delmål, læringsmetoder og evalueringsstrategier. Målbeskrivelsen kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside – læs under **"målbeskrivelse"** se nedenstående link. [1 \(sst.dk\)](#)

Kompetencer			Læringsstrategi(er), anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e) Forslag til kompetencekort
Nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)		
I 1	Psykiatrisk Interview	Kunne gennemføre og strukturere et psykiatrisk interview af såvel akutte som elektive og indlagte patienter med henblik på indsamling af relevante data (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Klinisk arbejde under observation. Superviserede gennemgange i PAM. Diagnostiske udredningsforløb i sengeafsnit.	Struktureret klinisk observation Kompetencekort 7 Antal: minimum 10 samtaler indenfor mindst 4 diagnostiske hovedgrupper
I 2	Farligheds-vurdering	Gennemfører risikovurderinger af selvmordsadfærd og farlighed (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Kurser i konflikthåndtering og selvmordsforebyggelse. Klinisk arbejde under supervision	Struktureret klinisk observation Kompetencekort 2 Antal: minimum 3

I 3	Somatisk vurdering	Kunne vurdere og undersøge patientens somatiske tilstand, tage stilling til videre udredning og vurdere den somatiske tilstands relation til de psykiatriske symptomer (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Undersøgelse af patienter i den kliniske hverdag samt deltage i arbejdet i akutmodtagelser samt deltagelse i tilsynsfunktionen. Klinisk arbejde under supervision	Struktureret klinisk observation Kompetencekort: 4 Antal: Minimum 10 patienter
I 4	Psykiatrilov og Retspsykiatri	Kunne redegøre for og korrekt efterleve lov om tvang i psykiatrien. Kende egne begrænsninger og vide hvornår man skal have konfereret sine beslutninger med senior kollega. Have kendskab til, at der gælder særlige regler for retspsykiatriske patienter med hensyn til rammer for indlæggelse og udskrivelse samt særlige forhold vedrørende besøgsforbud mm. (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Varetage tvangssituationer i vagtarbejde. Deltagelse i patientklagenævns møder. Klinisk arbejde under supervision	Struktureret vejledersamtale og Audit på skriftligt materiale Kompetencekort 5 Antal: Journalaudits på minimum 10 journaler samt minimum 10 tvangsprotokoller
I 5	Ratingskalaer og semistrukturerede interview	Have kendskab til forskellige psykometriske skalaer og semistrukturerede interview. (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Deltage i og udføre fællesrating. Udføre ratings under supervision.	Struktureret klinisk observation ud fra den anvendte skala. Kompetencekort 6 Antal: Mindst 2 patientcases

I 6	Patientpræsentation	Kunne fremlægge en sygehistorie mundtligt - kort og relevant, så kollegaer kan videreføre igangsat udredning og behandling. Kunne præsentere en klinisk problemstilling fokuseret, kort og struktureret, med henblik på at få faglig vejledning af senior læge i en grad, så man efterfølgende selv kan varetage videre udredning og behandling (Kommunikator)	1. Fremlæggelse af akutte problemstillinger ved vagtskifte 2. Fremlæggelse af patienter, man selv har modtaget ved konference 3. Fremlæggelse af kliniske problemstillinger fra indlagte og ambulante patienter i konferencefora	Struktureret klinisk observation ved Konferencefremlæggelse Patientpræsentation og Vagtoverlevering Antal: 1. Vagtoverlevering: minimum 5 gange 2. Nyindlagte ved morgenkonference: minimum 5 gange 3. Konference: minimum 5 gange. Kompetencekort 8
I 7	Kommunikation	Kunne gennemføre en samtale på empatisk vis med en patient eller en pårørende. Patient/pårørende skal hurtigt blive klar over formål og rammer for samtalen, skal undervejs føle sig hørt, informeret og respekteret, samtykke skal indhentes når relevant, og samtalens konklusion skal fremstå klart (Kommunikator)	Klinisk arbejde Teoretisk viden fra I-kursernes kommunikationsundervisning inddrages i det kliniske arbejde	Struktureret klinisk observation Kompetencekort 3 Antal: Minimum 3 samtaler
I 8	Litteraturkonference	Kunne præsentere en klinisk problemstilling på systematisk og akademisk vis, idet den skal være belyst fra flere vinkler. Præsentationen kan munde ud i et diskussionsoplæg uden endelig konklusion. (Akademiker/Forsker/Underviser)	Lægen identificerer en relevant klinisk problemstilling, evt. i samråd med vejleder, og laver en mindre litteratursøgning, til fremlæggelse i afdelingen.	EBM opgave (Evidence based medicine) Kompetencekort 9 Antal: Minimum 1 fremlæggelse

I 9	ECT	Kunne gennemføre ECT-behandling inklusive forberedelser af patienten og redegøre for indikationerne samt teorien bag behandlingen. Kunne informere patienter og pårørende. (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Gennemføre behandlinger under supervision og derefter selvstændigt. Gennemgå lokal oplæring.	Struktureret klinisk observation. Kompetencekort 10 Antal: Minimum 4 behandlinger
I 10	Psykopatologi	Kunne udfærdige en psykiatrisk journal med en overskuelig opbygning og med relevant terminologi herunder udfærdige en grundig beskrivelse af patienten. Kunne skelne mellem patienternes subjektive oplevelser og de kliniske fund. Kunne identificere de almindeligste psykiatriske lidelser i henhold til gældende diagnoseklassifikationer (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Klinisk arbejde under supervision. Selvstudium. Konferencer. Deltage i samrating, PSE og Hamilton.	Struktureret vejledersamtale Kompetencekort 1 Antal: minimum 10 journaler/ skadenotater
I 11	Psykofarmakologi	Kunne redegøre for anvendelsen af antipsykotika, antidepressiva, stemningsstabiliserende medicin og benzodiazepiner, dvs. have kendskab til indikationer, virkninger, bivirkninger (UKU), farmakokinetik, farmakodynamik, interaktioner samt vanlig dosis og reguleringer heraf (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Selvstudium SST vejledninger Klinisk arbejde under supervision Udarbejde udvidet medicinalgennemgang med inddragelse af farmaceutisk vurdering.	Strukturerede Vejledersamtaler Eventuelt audit på skriftligt materiale

I 12	Etik	Kunne redegøre for relevante etiske overvejelser i behandlingen af den psykiatriske patient og især i forbindelse med tvang. Kunne sikre patientens integritet og værdighed. Kunne overholde tavshedspligten (Professionel)	Dialog med kollegaer ved konferencer og i det daglige arbejde samt omkring tvangsforanstaltninger.	Vejledersamtaler
I 13	Ledelse i vagtfunktionen	Være bevidst om, at der i vagtarbejdet er indbygget en ledelsesfunktion. Kunne vurdere, prioritere og disponere ressourcer og egen tid samt koordinere med plejepersonale og øvrige lægekollegaer. Kunne uddelegere arbejdsopgaver. Kunne sikre ordinationers gennemførelse. Kunne samarbejde med mere erfarent personale og gennemføre lægelige beslutninger. Kende egne begrænsninger og vide, hvornår man skal rådføre med kollega (Leder/Organisator/Administrator)	Klinisk arbejde i vagter med efterfølgende supervision af ledelsesfunktionen.	Struktureret klinisk observation Vejledersamtaler

2. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Uddannelseslægers evalueringer af afdelingen ses på www.uddannelseslæge.dk – ligesom seneste inspektorrapport kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside ([Sundhedsstyrelsens Inspektorordning](#)).

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹). Derfor følger DRRLV løbende uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne, ligesom inspektorrapporter altid dagsordensættes på møder i DRRLV.

Kvaliteten i den lægelige videreuddannelse følges endvidere af de postgraduate kliniske lektorer og i de specialespecifikke uddannelsesudvalg (se nedenfor), og på de enkelte hospitaler, samt på den enkelte afdeling.

Alle uddannelseslæger skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedets uddannelsesmiljø og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via www.uddannelseslæge.dk.

Uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne offentliggøres på www.uddannelseslæge.dk under evalueringssstatistik. Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling. Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

2.1. Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen² er ansvarlig for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger med jævne mellemrum, samt udsender rapporter fra inspektorenes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor (PKL) i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med hospitalsledelsen / Klinikindehaveren, ledelsen på afdelingen og UAO, samt for hospitalerne de uddannelseskoordinerende overlæger.

2.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV. I langt de fleste specialespecifikke

¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

² <https://www.sst.dk/da/viden/sundhedsvaesen/uddannelse/uddannelse-af-speciallaeger/inspektorordning>

uddannelsesudvalg er yngre læger repræsenteret ved afdelingernes uddannelseskoordinerende yngre læge

2.3. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger - [Oversigt uddannelsesansvarlige overlæger](#)

Postgraduate kliniske lektorer - [Lektoroversigt](#)

Specialeselskabets hjemmeside (<https://www.dpsnet.dk/>)

Sundhedsstyrelsen:

www.sst.dk - Den lægelige videreuddannelse

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Andre:

Lægeforeningens karriererådgivning ift. hoveduddannelsesstillinger: [Karriererådgivning](#)
